

Til medlemmene i Universitetets utdanningsutvalg

Innkalling til møte i Utdanningsutvalget – Møte 6 2014

Tidspunkt: 10. september 2014, Kl. 09.00–12.00

Møtested: Museplass 1, kollegierommet

Forslag til dagsorden:

I Godkjenning av innkalling og dagsorden

II protokoll fra tidligere møter:

 [protokoll uu-mote 7. april.pdf](#)

 [protokoll fra uu-mote 16 mai.pdf](#)

III Diverse tilbakemeldinger fra utvalgsleder

Drøftingssaker:

Sak 28/14	Gjennomgang av studieprogram med færre enn 20 plasser	<i>side</i>
	Presentasjoner / notat fra Studieadministrativ avdeling	3

Sak 29/14	Studentrekruttering	12
	Rapporter/ saksnotat fra Studieadministrativ avdeling	

Sak 30/14	Frafall ved UiB	
	Foreløpig rapport og saksnotat fra Studieadministrativ avdeling	
	saksnotat og foreløpig rapport blir ettersendt medlemmene	

Orienteringssaker:

Sak 31/14	Løypemelding – arbeidet med innovasjon og entreprenørskap	15
	Saksnotat fra Studieadministrativ avdeling	

Sak 32/14	Rapport – Dannelsesutvalget	
	Rapport og presentasjon. Rapporten blir ettersendt	

Øvrige kommende saker:

- Utdanningsledelse
- Realkompetanse
- Ny mal for vitnemål og vitnemålstillegg
- Arbeidet med etter- og videreutdanning
- Mentorordning
- Exphil

Årshjulsaker i Utdanningsutvalget:

April:	Utdanningsmeldingen
Mai:	Satsingsområder for PEK, utlysning
Mai:	Orientering om planer for opptaket
Mai:	Nasjonal studiekvalitetskonferanse
September:	Opptak og studentrekrutteringsmelding
Oktober:	Melding om mottaket
Oktober:	Årsmelding fra læringsmiljøutvalget
November:	Studieportefølje og opptaksrammer
November:	Melding om internasjonalisering
November:	Tildeling av PEK-midler
Desember:	Internt studiekvalitetsseminar

UNIVERSITETETS
UTDANNINGSUTVALG

Ephorte: 2014/4989

**Sak 28 /14 Gjennomgang av studieprogram med færre
enn 20 plasser**

Drøftingssak

Notat fra Studieadministrativ avdeling

Notat**Til: Universitetets utdanningsutvalg****Fra: Studieadministrativ avdeling****Møte: 10. september 2014**

Ephorte: 2014/4989

Bakgrunn

Viser til UU-sak 17/14 og 22/14 om studieprogram med færre enn 20 studenter, samt Styresak 54/14 om samme tema. Sakene refererer til tildelingsbrevet fra Departementet for 2014, hvor det heter: «Departementet legger til grunn som hovedregel at det ikke er hensiktsmessig å gi undervisningstilbud til grupper under 20 studenter. Laveste kandidatmåltall settes derfor til 20. For noen institusjoner med spesielle utfordringer med å oppnå minstekravet på 20 kandidater ber departementet om at det legges fram planer i Årsrapport for økning til 20 kandidater over en periode på tre år.» Departementet har også tatt opp temaet i flere sammenhenger den senere tid.

Departementets viktigste formål med å sette en slik grense, er å sikre kvaliteten i utdanningene gjennom å sikre at det fagmiljøet hvor utdanningen blir tilbudt, er tilstrekkelig stort til at kvaliteten på utdanningene kan bli ivaretatt.

Sakene som er behandlet i Utdanningsutvalget og Universitetsstyret tar utgangspunkt i innspill fra Fakultetene, der sentrale argument er blant annet universitetenes samfunnsansvar i det å tilby faglig bredde ble understreket. I tillegg blir det påpekt at størrelsen på studieprogrammene alene, ikke gir et korrekt bilde av størrelsen på fagmiljøene, og derfor heller ikke kvaliteten på studieprogrammene.

Følgende kriterier er fremhevet som viktige for kvalitet i utdanningene, og må ligge til grunn for den kontinuerlige utviklingen av UiBs samlede studietilbud:

- Vi må ha solide fagmiljøer som utdanningstilbudet kan bygges på
- Det bør foreligge et kunnskapsbehov i samfunnet
- Tilbudet bør være i tråd med faglig strategi
- Tilbudet må være økonomisk forsvarlig

I etterkant av styrets behandling av saken 28. mai, ble det sendt ut brevet til fakultetene. I brevet blir det fremhevet at til tross for universitetenes samfunnsansvar i å ivareta bredden i det totale utdannings-tilbudet i landet, er det likevel ikke et krav at hvert av breddeuniversitetene skal ivareta bredden alene. Som et resultat av behandlingen av saken i Universitetsstyret, ble det derfor tatt initiativ til en gjennomgang av det eksisterende programtilbudet ved UiB med utgangspunkt i de fagene med få studenter, jamfør oversikt over program med færre enn 20 studenter som fulgte vedlagt styresak 54/14.

På den bakgrunn ble fakultetene bedt om å foreta en gjennomgang av de aktuelle programmene ved eget fakultet. Det ble bedt om at:

- Hvert av programmene blir vurdert opp mot de fire kriteriene gjengitt ovenfor.
 - Med basis i kriteriene, hvilke programmer bør videreføres, og hvilke programmer bør vurderes nedlagt?
- Når det gjelder de av programmene som fakultetene mener bør videreføres, ber vi om en begrunnet anbefaling om hvilke av disse programmene som kan samordnes nasjonalt og hvilke som ikke bør samordnes.

- Der hvor det er aktuelt med nasjonal samordning, ber vi også om innspill på hvor faget bør være lokalisert, ved UiB, eller annen utdanningsinstitusjon, og i så fall hvilken?

Gitt den begrensede svarfristen til fakultetene, ble det ikke forventet en omfattende utredning av problemstillingene.

Nedenfor følger et sammendrag fra hvert av fakultetenes uttalelser i saken.

Uttale fra det medisinsk-odontologiske fakultet

Ved fakultetet er det registrert 8 masterprogrammer med færre enn 20 studenter;

- Masterprogram i helsefag – Fysioterapivitenskap
- Masterprogram i helsefag – Genetisk veiledning
- Masterprogram i helsefag – Radiograf/bioingeniør
- Masterprogram i helsefag – Sykepleievitenskap
- Masterprogram i klinisk ernæring
- Masterprogram i ernæring – Human ernæring
- Masterprogram i internasjonal helse
- Master's Programme in Oral Sciences

De fire masterprogrammene helsefag, hører inn under samme institutt og ha felles programutvalg og ivaretas i stor grad av det samme administrative personalet. Det legges nå opp til at masterprogrammene legges ned, og i stedet videreføre disse som studieretninger under et nytt «Masterprogram i helsevitenskap».

Når det gjelder programmene innen ernæring, argumenterer fakultetet for at disse bør videreutvikles som to separate program fordi de fyller ulike funksjoner. Masterprogrammet i klinisk ernæring er et profesjonsstudium som leder frem til autorisasjon som klinisk ernæringsfysiolog. Masterprogrammet i human ernæring er et naturvitenskapelig masterprogram som ikke er innrettet mot klinisk virksomhet direkte. Det vil dermed ikke være fruktbart å søke noen sammenslåing av disse masterprogrammene.

Når det gjelder internasjonal helse og Oral Sciences, hører disse inn under internasjonal helse, og det er til dels stor overlapp i den obligatoriske delen av studiet, og skillet mellom de to programmene har først og fremst sin bakgrunn fra tiden da Det medisinske fakultet og Det odontologiske fakultet var adskilt. Det har blant annet i tidligere utdanningsmeldinger, blitt pekt på et behov for samordning av masterprogrammene ved MOF, for å styrke faglig arbeid og øke kvaliteten på undervisningen. Fakultetet vil nå se på mulighetene for om masterprogrammene i internasjonal helse og Oral Sciences kan slå sammen.

Det Samfunnsvitenskapelige fakultet

Ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet er følgende studier/programmer færre enn 20 studenter:

Årsstudium i informasjonsvitenskap

- Årsstudium i medievitenskap
- Årsstudium i sammenliknendepolitikk
- Årsstudium i utviklingsstudier
- Master's Programme in Development Geography

- Master's Programme in Public Administration
- Master's Programme in Anthropology of Development

Årsstudiene har som regel rundt 20 studieplasser per program og er satt sammen av emner fra bachelorprogrammet i samme disiplin/fagfelt. Det er dermed det samme solide fagmiljøet knyttet til disse studietilbudene som til de tilsvarende bachelorprogrammene. I og med at vi ikke tilbyr noen emner særskilt for disse studiene, er ikke ressursbruken knyttet til studiene betydelig.

Når det gjelder de tre masterprogrammene, skriver fakultetet: (...) er alle programmer som tilbys på engelsk og har en høy prosentandel studieplasser for kvotestudenter.

Programmene er sentrale i det engelske studietilbudet ved fakultetet, og er viktige både for internasjonalisering lokalt og for kontakt med samarbeidsinstitusjoner i utlandet.

Programmene i Development Geography og Public Administration er like de norske masterprogrammene i henholdsvis geografi og administrasjon og organisasjonsvitenskap. Ved å dele undervisningsressurser og fagmiljø sikres et godt faglig og økonomisk forsvarlig tilbud. Programmet Anthropology of Development består av unike emner og har et intensivt studieløp basert på seminarundervisning. Relativt små studentkull er utgangspunktet for undervisningsformen i programmet og en forutsetning for gjennomføringen av tilbudet. Et solid faglig fundament sikres gjennom at veiledningen av studentene skjer i hele fagmiljøet ved Institutt for sosialantropologi.

Fakultetet planlegger ikke nedlegging av fakultetets tilbud av denne gjennomgangen.

Imidlertid er det på gang en omlegging av studietilbudet i utviklingsstudier, og i den forbindelse vil årsstudiet i utviklingsstudier legges ned, og det nye studietilbudet i utvikling/globalisering vil i utgangspunktet ikke inkludere et årsstudium. Fakultetet mener at det ikke er grunnlag for nasjonal samordning av noen av de aktuelle programmene eller studiene, fordi programmene i stor grad baserer seg på eksisterende fag- og emnetilbud. Det er heller ikke faglige eller økonomiske grunner til å legge ned eller flytte studietilbudene.

Det Matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Totalt 22 av programmene ved fakultetet er oppført på listen over små program, to bachelorprogram, ett på femårig profesjonsstudium og 17 toårige masterprogram og to fellesgrader.

Fem av masterprogrammene på listen (biologi, fiskeribiologi og forvaltning, havbruksbiologi, marinbiologi og marin ernæring) er nå slått sammen under et felles masterprogram i biologi, og synliggjøres nå som ulike studieretninger i dette programmet. Samlet sett møtte 42 nye studenter til disse retningene i 2013, og det nye masterprogrammet i biologi får derfor en størrelse godt over KDs minstekrav. Ni av de gjenværende masterprogrammene har til felles at de utgjør en del av et større totalt utdanningstilbud ved et institutt, og derved inngår i et større faglig hele, og har samlet godt over minstekravet på 20 studenter.

Når det gjelder de tre gjenværende masterprogrammene som står på listen, administreres masterprogram i energi av Geofysisk institutt. Programmet er i en oppstartsfase, og har stadig økende studenttall (23 nå i høst). Programmet har stor samfunnsrelevans.

Masterprogrammet i meteorologi og oseanografi hører også under Geofysisk institutt, som står sentralt i UiBs klimaforskning. I lys av at klima er et av UiBs strategiske satsingsområdene, og at instituttet også representerer et av våre internasjonalt sterkeste forskningsmiljøer, mener fakultetet at dette er et viktig program å opprettholde.

Det siste programmet er Opptaket til masterprogrammet i molekylærbiologi, som er disiplinprogrammet knyttet til instituttet av samme navn, har ligget på i underkant av 20 studenter. Dette er noe lavere enn ønsket. Instituttet har meget god søkning til sin bachelorutdanning, men molekylærbiologi har høy relevans også for medisinske fag, og mange av disse bachelorstudentene velger å gå videre til masterutdanning ved MOF. Instituttet for molekylærbiologi arbeider målrettet for at en større andel av bachelorstudentene skal bli værende på instituttet også på masterprogrammet.

Når det gjelder bachelorprogrammene, er to av programmene oppført med færre enn 20 studenter, bærekraftig havbruk og informatikk-matematikk-økonomi. Disse bachelorprogrammene utgjør en del av et større programtilbud på henholdsvis Institutt for biologi og Institutt for informatikk. Begge disse instituttene har et totalt årlig opptak på rundt 100 bachelorstudenter.

Profesjonsstudiet i fiskehelse har en opptaksramme på 10 studenter. Dette studiet dekker imidlertid et klart samfunnsbehov og har god søkning. Det er ønskelig å øke antall studieplasser til 25 studenter, men det er høye kostnader per studieplass for dette studiet, og en økning forutsetter tilførsel av midler. UiB sentralt har gitt støtte til å be departementet om økte midler for flere studieplasser.

I tillegg deltar fakultetet i to internasjonale fellsgrader; felles nordisk masterprogram i marine økosystemer og klima, og "master's programme in geoscience of basins and lithosphere". Disse har et årlig opptak langt under grensen på 20 studenter, og det synes heller ikke realistisk at de i fremtiden vil nå et slikt tall. Slike programmer er administrativt tunge å drive, og to andre fellesprogrammer ved fakultetet er nylig lagt ned. Vi har tidligere oppfattet at UiB sentralt har vært en pådriver for opprettelsen av slike samarbeidsprogrammer, men ser gjerne at det diskuteres sentralt om fellsgrader bør opprettholdes på tross av lave studenttall.

Generelle betraktninger:

Vi hilser en debatt rundt dimensjonering, ressursbruk, kvalitet og nasjonalt samarbeid om utdanningsprogram velkommen. Studieprogrammernes størrelse er bare en av faktorene som har betydning i denne sammenheng. Realfagutdanning er i sin natur tverrfaglig. Grunnleggende kurs i fag som matematikk, kjemi og fysikk inngår ikke bare i disiplinprogrammene selv, men gjenbrukes som nødvendige støttefag på bred basis i alle fakultetets studieprogrammer. Så lenge det underliggende fagmiljøet og det totale antall studenter ved et institutt forblir stort nok, ser vi det ikke som problematisk at instituttet velger å synliggjøre sitt tilbud gjennom å opprette flere små studieprogrammer med tydelig samfunnsrelevans.

Det psykologiske fakultet

Har fire program i oversikten over små program:

- Masterprogram i barnevern
- Master of Philosophy in Gender and Development
- Master of Philosophy in Health Promotion
- Masterprogram i pedagogikk – IKT basert

Masterprogram i barnevern

Masterprogram i barnevern. Barnevern er et av flere nasjonale satsingsområder hvor Det psykologiske fakultet driver forskning og tilbyr utdanning. Studieprogrammene tilbyr kompetanse som samfunnet etterspør (jmf oppslag i media). For ytterligere å øke rekrutteringen til MA i barnevern bør det innføres årlig opptak, dette vil stimulere til økt synlighet og søkning til programmet.

Master of Philosophy in Gender and Development og Master i Philosophy in n Health Promotion

Dette er engelskspråklige masterprogram med stor søkning og mange kvotestudenter. Gender and Development er det studieprogrammet ved UiB som hadde flest kvotesøkere ved siste opptak. Fagmiljøene er langt framme på utviklingsforskning som er ett av UiBs store satsingsområdene. Derfor ser fakultetet det som viktig at det utviklingsrelaterte studieprogrammet ved GAD opprettholdes og styrkes. Det er imidlertid viktig for fakultetet å ha solide fagmiljøer som utdanningstilbudet kan bygges på og sikre at fagmiljøet rundt studieprogrammet styrkes slik at vi kan drive forskning og drifte studieprogrammet med tilstrekkelig kvalitet og innenfor de krav som myndighetene setter.

Instituttet vurderer derfor sammen med fakultetet å revidere noen av programmene og videreføre disse som studieretninger innen et nytt masterprogram ved HEMIL. Omleggingen vil kunne bidra til et mer robust fagmiljø for studieprogrammene som er tilknyttet instituttet.

Masterprogram i pedagogikk — IKT basert

Fakultetet har to masterprogrammer i pedagogikk, ett campusbasert fulltidsstudium og ett IKT basert deltidsstudium over fire år. Masterprogrammene i pedagogikk hører begge til Institutt for pedagogikk. Det er viktig for fakultetet å understreke at pedagogikk og lærerutdanning er et nasjonalt satsingsområde, studieprogrammene i pedagogikk og lærerutdanning har stor samfunnsrelevans og tilbyr kompetanse som samfunnet etterspør (jmf oppslag i media). Det er viktig å understreke at IKT master rekrutterer fra hele landet og er særlig tilpasset for studenter som er i fulltidsarbeid, og som derfor ikke kan følge et campusbasert fulltidsstudium. Det er derfor viktig at tilbudet opprettholdes. IKT basert master ligger på grensen når det gjelder antall studenter. Det ble tatt opp 24 studenter, mens bare 18 går på studiet nå.

Det er til dels stor overlapp i den obligatoriske delen av de to master-programmene. Det har i tidligere utdanningsmeldinger, fra fakultetet, blitt pekt på et behov for en samordning av de to masterprogrammene, for å styrke faglig arbeid, øke kvaliteten på undervisningen, og frigjøre ressurser. Fakultet høster nå erfaringer fra et nytt masterprogram i psykologi med ulike studieretninger og vil nå se på mulighetene for om masterprogrammene i internasjonal helse og pedagogikk også kan revideres for å få en bredere forankring.

Fakultetet er generelt opptatt av at en har ansvar for mange samfunnsnyttige utdanninger som det er stor etterspørsel etter, både i samfunnet generelt og blant studenter, og fakultetet ønsker å kunne utvide rammene med nye studieplasser for økt opptak innenfor flere studieretninger.

HF fakultetet

Fakultetet har i alt 9 bachelorprogram, 7 årsstudium og 23 masterprogram som er registrert på oversikten over små programmer.

Fakultetet legger til grunn at departementets formål med å sette en slik grense er at fagmiljøene er tilstrekkelig store til at utdanningskvaliteten kan bli ivaretatt. Det blir henvist til styresak 54/14, der det blir påpekt at størrelsen på et program ikke nødvendigvis et bilde på størrelsen på fagmiljøet. Som eksempel vises det til at det finnes en rekke studieprogrammer som har engelsk i fagkretsen, noe som har bidratt til at fagmiljøet er større enn hva for eksempel masterprogrammet i engelsk som hadde 17 møtte høsten 2013, skulle tilsi. Antall studenter med undervisning i engelsk er på totalt 183 studenter.

Fakultetet skriver videre: «Lignende forhold gjelder for en rekke av fakultetets bachelorutdanninger med mindre enn 20 studenter. Studiemer i disse fagene tas som valgfrie emner av studenter på andre programmer. I tillegg har vi *etter- og videreutdanningstilbud* med høye studenttall i flere av disse fagene. Mange av *årsstudiene* står på listen over studietilbud med mindre enn 20 studenter. Her må det imidlertid tas hensyn til at undervisningstilbudet til studentene på årsstudiene er det samme som undervisningstilbudet til bachelorstudentene. Det ville altså ikke være noe å hente på å legge ned årsstudiene.»

Om fagenes nasjonale situasjon, skriver fakultetet at flere av fakultetets fag har vært involvert i SAK-prosesser (dette gjelder bl.a. teatervitenskap, italiensk, fransk, tysk, spansk, japansk, klassiske fag og religionsvitenskap). Teatervitenskap er avviklet ved UiO, og UiB har tatt på seg nasjonalt ansvar for dette faget. Vi har også et spesielt ansvar for master italiensk litteratur. Høsten 2014 igangsettes et nytt samarbeidsprosjekt med NTNU om fransk og tysk, med sikte på å utvikle felles undervisning på masternivå.

Når det gjelder spørsmålet om hvilke av programmer som bør videreføres, nedlegges eller samordnes nasjonalt, heter det at «fakultetet de neste årene vil ha fokus på den nasjonale situasjonen for de enkelte fagene. Den nasjonale situasjonen vil bli en del av beslutningsgrunnlaget for eventuell opprettelse, nasjonalt samarbeid eller eventuell nedleggelse av studieprogram. Fakultetet ber om forståelse for at dette er strategisk viktige avgjørelser og prosesser som vil ta tid og som fordrer en bred, opplyst og gjensidig dialog internt og mellom de store utdanningsinstitusjonene.

Om utdanningene tilfredsstillere kriteriet om *kunnskapsbehov i samfunnet*, skriver fakultetet at dette rimeligvis er avhengig av hvordan man identifiserer samfunnets kunnskapsbehov. «Kunnskap om kulturarv, historie, idehistorie og språk er av grunnleggende betydning for et samfunn og dens borgere. Vi kan ikke la søker tall og kandidattall definere samfunnets behov for kunnskap. Det er f.eks. svært foruroligende at søkningen til fag som fransk og tysk har gått ned de siste årene. Vi har et samfunnsansvar for å forvalte språkfagene og vi vil særlig arbeide for å forbedre rekrutteringen til disse studiene.»

Videre blir det orientert om at Det humanistiske fakultet har en langsiktig bemanningsplan der det slås fast at "[a]lle fag som tilbys ved fakultetet skal ha en minimumsbemanning på 3 stillinger." Videre heter det at "hvert fag skal kunne tilby bachelorutdanning inkludert spesialisering for 20 studenter innenfor basisbemanningen", og at "de fagene som har færre enn 20 produserte årsheter pr. år blir subsidiert av de fagene som produserer mer." I bemanningsplanen "er følgende kriterier lagt til grunn ved vurdering av om et fag skal få økte eller reduserte faste stillingsressurser:

1. Studiepoengproduksjon på bachelor- og masternivå og avlagte doktorgrader ved f55agene slik det fremgår av budsjettfordelingsmodellens pkt. A
2. Publisering
3. Antall aktive doktorgradskandidater. Dette gir et mål på veiledningsbyrde ved faget
4. Eksternt finansiert virksomhet
5. Kompleksitet i studieprogramtilbudet
6. Fagpolitiske vurderinger"

Kriterium (1) er et kvantitativt mål som budsjettfordelingsmodellen bygger på, de andre brukes skjønnsmessig som ev. korreksjoner til vektingen som framkommer av kriterium 1.¹ Avslutningsvis skriver fakultetet: «Vi mener derfor å kunne hevde at våre utdanninger kontinuerlig vurderes i lys av det første og det siste av de fire kriteriene som er gitt i saksforelegget til Universitetsstyret i møte 28.05.: De bygger på *solide fagmiljøer*, og tilbudet er *økonomisk forsvarlig*. Det tredje kriteriet, at utdanningene er i tråd med *faglig strategi*, sikres gjennom grundig behandling av studietilbudet på så vel institutt- som fakultetsnivå. *Strategi for Det humanistiske fakultet 2012 - 2015* slår fast verdien av faglig bredde som et viktig kvalitetskriterium for forskningen og undervisningen og derfor også som en strategisk rettesnor.»

Oppsummering – alle fakultetene

To fakulteter, MOF og MN, har meldt inn konkrete tiltak som reduserer antall programmer med færre enn 20 studieplasser. Ved MOF meldes det om at fire masterprogrammer i helsefag slås sammen til ett, noe som kan bety en reduksjon med fire små studieprogrammer. Ved MN-fakultetet er fem av masterprogrammene på listen nå slått sammen til ett felles masterprogram i biologi. Disse to tiltakene reduserer listen over små programmer med 9 programmer.

Det er utover dette ikke foreslått nedlegging av programmer. Når det gjelder de to internasjonale programmene fra MN-fakultetet som står i oversikten over små programmer, ser fakultetet gjerne en diskusjon om hvorvidt disse skal opprettholdes. Det pekes samtidig på at økning i antall fellesgrader er et satsningsområde for UIB, og forutsatt at dette fortsatt skal være en målsetting framover, antas det at det er lite aktuelt å legg ned programmene av den grunn.

Enkelte av programmene i oversikten er engelskspråklige, og er derfor et viktig tilbud for utenlandske studenter og for UiBs internasjonale profil. Ansvarlige for disse programmene ser i all hovedsak til å være fagmiljøer som har ansvar for flere programmer, og kvaliteten synes derfor å være ivaretatt.

Flere fakulteter trekker også frem kunnskapsbehov i samfunnet, som et viktig argument for fortsatt å kunne ha et tilbud. Enkelte av disse programmene melder også inn ønske om større opptaksrammer/årlege opptak, noe som kan bidra til å øke størrelsen på programmene.

Sammenslåing av studieprogrammer, faglige argumenter og «telle-øvelser»?

KDs hovedbegrunnelse for å unngå små studieprogrammer, er at det er vanskelig å opprettholde studiekvalitet i små fagmiljøer. Fakultetene påpeker imidlertid at en stor del av disse programmene tilbys av fagmiljøer som har ansvar for flere programmer der flere av de samme emnene inngår. Dette betyr at størrelsen på programmet sier lite om størrelsen på fagmiljøet og dermed kvaliteten på utdanningstilbudet.

Sentralt i flere av fakultetenes uttalelser, står vurderingen av «telle-perspektivet» som det blir lagt opp til fra KD sin side, sett opp mot faglige argumenter for endring av den eksisterende inndelingen av studieprogrammer. Når MN og MOF i sine uttalelser sier de vil slå sammen enkelte programmer til ett program med flere studieretninger, er dette faglig begrunnet. Flere fakulteter peker på muligheten for denne typen tiltak innen egne fakultet, men slike sammenslåinger vil i så tilfelle være rene «telle-øvelser» uten faglig begrunnede fundament. Det understrekes at det er viktig at det ligger en faglig vurdering til grunn for sammenslåing av studieprogram, og det er viktig at slike endringer ikke reduseres til en ren «telle-øvelse» for å få færre små studieprogrammer. Det er særlig viktig at benevnelsen på programmet kommuniserer tydelig at hvilken kompetanse kandidaten har etter å ha fullført programmet. Dette ikke minst for å synliggjøre programmets samfunnsrelevans i forbindelse med rekruttering.

I denne sammenhengen er også synliggjøring av studieprogrammer i Samordna Opptak (SO) relevant. Måten SO er satt opp på, gjør at det kun er utdanningsinstitusjon og studieprogram som vises, ikke fagmiljø, institutt eller fakultet. Det innebærer at institutter og fakulteter med mange program blir «favorisert» ved at disse blir de mest synlige i systemet. Studieretninger innen et program er ikke synlige i dette systemet.

Nasjonal samordning

Da styret behandlet saken om studieprogram med færre enn 20- studenter i mai-møtet, ble det spesielt påpekt behov for vurdering av muligheter for nasjonal samordning av enkelte av de små studieprogrammene. I brevet til fakultetene om denne saken, ble det derfor bedt spesielt om at dette ble vurdert. Tre av fakultetene omtaler dette punktet spesielt i sine uttalelser.

HF-fakultetet peker i sin uttalelse på at flere av fakultetets fag har vært involvert i SAK-prosesser (dette gjelder bl.a. teatervitenskap, italiensk, fransk, tysk, spansk, japansk, klassiske fag og religionsvitenskap). I to programmer har UiB har tatt et nasjonalt ansvar (teatervitenskap og master italiensk litteratur). I tillegg er det satt i gang et samarbeidsprosjekt med NTNU om felles undervisning på masternivå i fransk og tysk. Fakultetet vil de neste årene ha fokus på den nasjonale situasjonen for de enkelte fagene. Den nasjonale situasjonen vil bli en del av beslutningsgrunnlaget for eventuell opprettelse, nasjonalt samarbeid eller eventuell nedleggelse av studieprogram.

SV-fakultetet vurderer det slik at det ikke er grunnlag for en nasjonal samordning av noen av de små aktuelle programmene eller studiene ved fakultetet. Dette er særlig med bakgrunn i at programmene i stor grad baserer seg på eksisterende fag- og emnetilbud, og at det av den grunn verken er faglige eller økonomiske grunner til å legge ned eller flytte studietilbudene.

MOF vurderer i sitt svar at nasjonal samordning av masterprogrammene innen ernæring ikke er ønskelig. Masterstudiet i ernæring tilbys kun ved UiB og UiO, og fakultetet ser det som viktig og nødvendig at vi fortsatt kan tilby dette utdanningstilbudet. Masterprogrammet i human ernæring er ett av to ikke-kliniske masterprogram i Norge innen ernæring, og det er ønskelig at dette skal fortsette å være et tilbud ved UiB.

Saken legges med dette fram for Utdanningsutvalget til **drøfting**

UNIVERSITETET I BERGEN
UNIVERSITETETS
UTDANNINGSUTVALG

Arkivnr. 14/9246

Sak 29 /14

Studentrekruttering

Saksnotat fra Studieadministrativ avdeling

Drøftingssak

Notat**Til: Universitetets utdanningsutvalg****Fra: Studieadministrativ avdeling****Møte: 10. september 2014**

Ephorte: 2014/9246

Bakgrunn

I forbindelse med strategiarbeidet ved UiB ref. Styresak 70/14 Innspill til strategiarbeidet som var oppe i styremøtet 28.08.14. er det også ønskelig å se på UiB sitt arbeid med studentrekruttering. Her vil vi ta for oss studentrekruttering på alle studieprogram ved UiB (bachelor, master, etter- og videreutdanning og internasjonale studenter), og de utfordringer og tiltak som er både sentralt og på fakultetsnivå. Hvilken profil ønsker UiB å ha det videre rekrutteringsarbeidet og hvilke målgrupper skal vi forsøke å nå?

Vedlagt saken følger to rapporter som belyser studentrekruttering ved UiB; den ene er en rapport laget i samarbeid med fakultetene og belyser rekrutteringstiltakene benyttet ved UiB, og søker- og opptaksstatistikk for de siste årene. Den andre er en tidsserierapport fra 2009-2013, som firmaet Ideas2evidence har gjort på oppdrag fra UiB, for å si noe om årsaker for valg av studium og hvilke informasjonskilder som har vært tatt i bruk.

Rekrutteringsarbeidet ved UiB

I det videre synliggjøres det hvilke rekrutteringsplattformer vi har i dag ved UiB. På denne bakgrunn legges det opp til en drøfting om hvordan en rekrutteringsstrategi skal være fremover. Arbeidet med studentrekruttering må også sees i sammenheng med frafallsproblematikken og strategiarbeidet.

Bachelor

For rekruttering til bachelor er det overordnede bildet preget av stabilitet i antall søkere, og UiB har flest søkere fra Vestlandet enn fra andre regioner. Det er flere søkere til bachelor enn til master, og det er også her det brukes mest ressurser for å rekruttere søkere. Videre er det også fra bachelornivået det er størst frafall etter første studieår. Det har skjedd en

endring i informasjonsvaner hos potensielle søkere, og undersøkelser viser at de finner informasjon om studier på web i større grad enn tidligere. UiB bruker imidlertid fortsatt mye ressurser på brosjyrer, utdanningsmesser og skolebesøk.

Master

Det overordnede bilde av rekruttering til master er preget av stabilitet i antall studieplasser og antall studenter som møter, men UiB har en økning i antall primærsøkere til masterstudiene de siste fem årene. Det er også en viss økning i antall studieplasser. Det er svært få rekrutteringstiltak rettet mot å nå studenter til master.

Etter- og videreutdanning

Det er stabile og jevne søkertall til etter- og videreutdanningstilbudet ved UiB. Det brukes en del ressurser på ulike tiltak for rekruttering, blant annet brukes det mye på annonser i aviser og fagtidsskrift, samtidig er det nettsider som er den mest brukte informasjonskilden.

Internasjonale studenter

Det kommer flest internasjonale studenter til UiB fra Tyskland, Spania og Frankrike, og det har vært en økning i antall søkere til master de senere år. Det er svært få tiltak for å rekruttere studenter, man prioriterer mobilitet ved å sende studenter ut og ta i mot gjennom de utvekslingsavtalene vi har med andre læresteder i utlandet.

Drøftingspunkt og momenter til drøfting

Målgrupper og grunnutdanning

Analysen viser at vi har flest rekrutteringstiltak på bachelor og det er flere søkere på bachelornivå enn på master. Hvordan bør forholdet til rekruttering til lavere grad versus til høyere grad være fremover, og hvordan ønsker vi å bruke ressursene?

Målgrupper og geografi

Analysen viser at vi rekrutterer flest regionalt og noe internasjonalt, mens rekrutteringstiltakene er nasjonalt orienterte. I hvilken grad bør vi gjøre noe med prioriteringen fremover?

Målgrupper og alder

Det er flest tiltak rettet mot 3. klasse i videregående skole. Vi vet at informasjon tidlig er viktig for å gjøre informerte valg, som igjen reduserer faren for frafall. I hvilken grad bør vi prøve å nå potensielle studenter tidligere for å informere dem om våre studier?

Bachelor, master og internasjonale studenter

UiB prioriterer hovedsakelig rekrutteringstiltak for bachelor, mens det i liten grad er rekrutteringstiltak for master og internasjonale studenter. Er det ønskelig å fortsette på samme måte i det videre arbeidet med rekruttering?

EVU

Vi bruker mye ressurser på annonser, men det viser seg at det er nettsider som brukes mest. Trolig vil et mer systematisk arbeid i form av analyser og utarbeidelse av en gjennomarbeidet

markedsplan kunne bidra til å styrke rekrutteringen og gi en mer effektiv utnyttelse av ressursene i dette arbeidet.

Saken legges med dette fram for Utdanningsutvalget for **drøfting**.

TVM/03.09.14

UNIVERSITETET I BERGEN
UNIVERSITETETS
UTDANNINGSUTVALG

Ephorte: 2014/9248

Sak 29 /14 Frafall ved UiB

Drøftingssak

Notat fra Studieadministrativ avdeling

Notat**Til: Universitetets utdanningsutvalg****Fra: Studieadministrativ avdeling****Møte: 10. september 2014**

ephorte: 2014/9248

Bakgrunn

Vi viser til styrets behandling av Utdanningsmeldingen i møte 28. juni, sak 45/14, der det ble bedt om at det gjennomføres en analyse om frafall ved UiB. Den siste større analysen om frafall ved UiB ble gjennomført i 2009 av Mikaelson og Strøm. Utdanningsutvalget har behandlet temaet i flere saker, sist i sakene 28/13 og 18/4. Det er stor kunnskap om frafall ved fakultetene, og vi viser i den sammenheng blant annet til arbeidet med frafall ved Det matematisk- naturvitenskapelige fakultet, der fakultetet planlegger etablering av en ressursenhet med fokus på frafall.

Vedlagt denne saken følger en grundigere frafallsanalyse i form av en rapport. I det videre fremstilles noen hovedpunkter fra denne rapporten.

Definisjon og avgrensing

Frafall kan defineres på mange måter. I denne rapporten har vi valgt å se på følgende typer av frafall: **Institusjonsfracfall, programfracfall, og internmobilitet.**

Når vi ser på frafall har vi tatt utgangspunkt i studentkull fra årene 2008 til 2014. Studentene kan imidlertid være talt i flere kull, så en student kan potensielt være med i mer enn ett årskull. Vi definerer de ulike formene av frafall på følgende måte:

Med institusjonsfracfalte forstås: Studenter som ikke er semesterregistrert, og som heller ikke er i permisjon eller har oppnådd en grad per juni 2014.09.09.

Med programfracfalte forstås: Studenter som er semesterregistrert per juni 2014, men er registrert på et annet studieprogram ved UiB enn de opprinnelig ble tatt opp til. De har dermed mistet studieretten på sitt opprinnelige studieprogram. Det er likevel slik at en del studenter registrerer seg på nytt i sitt opprinnelige studieprogram. Alle disse studentene regnes som **programfracfalte, men ikke-institusjonsfracfalte.**

Internmobilitet angir programfracfalte, men ikke-institusjonsfracfalte studenters overgang fra et studieprogram til et annet og nytt program.

Formålet er å undersøke når studenter faller fra, og hvem disse studentene er. Studentene er fordelt på nivå (bachelornivå, masternivå, og integrerte master-/profesjonsstudier).

Hovedfunn

Institusjonsfracfallet viser forskjellig mønster på de forskjellige nivåene. På bachelornivå er det størst institusjonsfracfall etter første studieår (fracfall 3. semester), for alle fakultet. Noe som kan ha sammenheng med at samordna opptak foregår om sommeren. For masternivå, og i motsetning til bachelornivå, er institusjonsfracfallet høyest i løpet av første studieår (i 2. semester) og etter andre studieår (fracfall 5. semester). I integrerte master- og profesjonsstudier er institusjonsfracfallet, på samme måte som bachelornivå, høyest etter

første studieår (frfall 3. semester). Programfrafallet følger også samme mønster på bachelornivå og i integrerte master- og profesjonsstudier.

Bachelornivå

Institusjonsfrafallet på bachelornivå har holdt seg forholdsvis stabilt for de enkelte fakultetene over flere år. De fleste studentene som faller fra på bachelornivå, har et karaktersnitt på rundt C, det er med andre ord ikke de med aller laveste eller høyeste karakterer, som er antallsmessig få.

Vi ser videre at de som ikke faller fra på dette nivået, har en betydelig høyere studiepoengproduksjon enn de som faller fra. De institusjonsfrafalte har med andre ord lavere studiepoengproduksjon men det er store standardavvik, noe som betyr at det endel institusjonsfrafalte hadde også har relativ høy studiepoengproduksjon.

Kvalitetsreformen har også sørget for at det i dag eksisterer et mylder av institusjoner som tilbyr bachelorprogrammer. Større nasjonalt tilbud og studentfleksibilitet er ikke nødvendigvis kompatibelt med målsetningen om lavere frfall på hver enkelt institusjon.

Kvalitetsreformen har også medført strukturelle endringer i høyere utdanning som kan fungere frfallsskapende. For eksempel må studenter melde seg på hele fagspesifikke studieprogrammer på bachelornivå, med studieløp på 3 år, istedenfor studieløp på ett år (grunnfag).

Master og integrert master

Studenter som starter på masterstudier er allerede «kvalitetssikret» med hensyn til snittkarakterer og studiepoengproduksjon. Analysen viser at institusjonsfrafallet varierer stort mellom fakultetene og mellom studieprogrammene innad i fakultetene. Det høye institusjonsfrafallet i masterprogrammer for informatikk, geovitenskap og sykepleie kan kanskje forklares med det gode arbeidsmarkedet for bachelorkandidater i disse fagfeltene.

Studenter i integrert master- og juss-, medisin-, og psykologistudiene har god opptaks kvalitet, men det eksisterer likevel store forskjeller i institusjonsfrafallet. De integrerte masterstudiene på HF, MN og SV har forholdsvis høy institusjonsfrfall sammenlignet med de «klassiske» profesjonsstudiene i juss, medisin og psykologi.

Internmobiliteten endrer seg også som funksjon av nivå. Majoriteten av de programfrafalte på bachelornivå starter på et nytt bachelorprogram eller på et masterprogram/profesjonsstudier. Denne tendensen ser vi igjen i alle fakultetene.

På masternivå er det forskjeller mellom fakultetene. Blant de som frafaller på MN starter de fleste på nytt masterprogram eller starter opp igjen på det masterprogrammet som de falt fra.

I integrerte master- og profesjonsstudier starter de programfrafalte på JUS i hovedsak på nye bachelorpram/masterprogram og profesjonsstudier. På MN starter brorparten av de programfrafalte på nye bachelorprogram, mens på MO starter de på nye master/profesjonsstudier.

Drøftingspunkt

Frafall på bachelornivå er betydelig høyere enn på masternivå. En viktig årsak til dette kan være at studenter på masternivå, rimeligvis er godt kvalifiserte til å velge «riktig» studieprogram som følge av at de har vært studenter noen år. Hovedfokuset når det gjelder frafall bør derfor rettes mot studenter på bachelornivå.

På bachelornivå ser vi i hovedsak to satsingsområder når det gjelder frafall. For det første er det viktig å vurdere tiltak som reduserer frafallet til nåværende studenter. I tillegg er det viktig å rette informasjon ut til elever i videregående skoler på en slik måte at de er mest mulig kompetente til å foreta «riktig» valg av bachelorprogram på første forsøk, når de søker opptak til høyere utdanning.

Når det gjelder UiBs rekrutteringsarbeid rettet mot nye studenter, behandles dette som eget tema i UU-sak 29/14. Det vises derfor til denne saken for nærmere informasjon om rekrutterings- og informasjonsarbeidet for denne gruppen i årene framover.

En stor del av frafallet på bachelornivå skjer i tredje semester. Det som skjer i løpet av første studieår synes derfor å være særlig viktig med tanke på å forebygge frafall. Hovedfokuset på forebyggende tiltak bør derfor ligge på første året, og vi stiller spørsmål om hvilke tiltak som bør vurderes i denne sammenheng.

Når det gjelder institusjonsmobilitet blant studenter, er det ikke nødvendigvis negativt fra et samfunnsperspektiv at studenter bytter studieplass, men for UiB og andre institusjoner er ønskelig å undersøke og forstå drivkreftene bak denne mobiliteten. Dette kan i det beste fall legge grunnlaget for tiltak som kan gjøre UiB mer attraktivt studiested for disse studentene. Et samarbeid med de andre breddeuniversitetene for å se på mobiliteten mellom institusjonene kan derfor være interessant.

Saken legges med dette fram for Utdanningsutvalget til **drøfting**.

UNIVERSITETET I BERGEN
UNIVERSITETETS
UTDANNINGSUTVALG

Ephorte: 2013/3184

Sak 31/14 **Arbeidet med innovasjon og entreprenørskap**
Saksnotat fra Studieadministrativ avdeling

Orienteringssak

Notat**Til: Universitetets utdanningsutvalg****Fra: Studieadministrativ avdeling****Møte: 10.09.2014**

Ephorte: 2013/3184

Bakgrunn

Viser til uu-sakene 12/13 og 66/13 vedrørende oppretting av en arbeidsgruppe som har fått i oppgave å se nærmere på hva temaene «innovasjon og entreprenørskap» bør innebære for utdanningene ved institusjonen framover. Mer konkret har arbeidsgruppen fått i oppgave å se nærmere på hvordan vi skal forstå innovasjon og entreprenørskap slik det er beskrevet i kvalifikasjonsrammeverket og andre sentrale føringer, og om dette skal ha følger for læringsutbyttebeskrivelsene ved institusjonen.

Arbeidsgruppen ledes av Oddrun Samdal, og har for øvrig følgende medlemmer:

- Thor Øivind Jensen, førsteamanuensis, Institutt for administrasjons og organisasjonsvitenskap (gruppeleder for: Politikk, nettverksstyring og innovasjon).
- Randi Taxt; BTO (Bergen Teknologioverføring AS)
- Jan Reinert Karlsen, SVT
- Studentrepresentant (START): Jorunn Irene Andersen (Prosjektleder i Start).
- Studentrepresentant (START): Emilie Hallerud
- Studentrepresentant Henrik. Z. Andersen
- Studieadministrativ avdeling er sekretariat

Noen sentrale føringer for arbeidet, er Universitets- og høyskolelovens §1-3, e), der det heter at universiteter og høyskoler skal arbeide for å fremme lovens formål ved blant annet å bidra til innovasjon og verdiskapning basert på resultater fra forskning og faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid. Kravet om innovasjons- og nytenkingskompetanse gjenspeiles videre også i NKR i alle de tre syklusene. Temaene er også sentrale i en rekke sentrale rapporter og planer, for eksempel KDs handlingsplan "Entreprenørskap i utdanningen – fra grunnskole til høyere utdanning 2009-2014".

Gruppens arbeid

En viktig del av arbeidet i arbeidsgruppen har så langt vært å kartlegge de utdanningstilbud innen innovasjon og entreprenørskap som finnes i dag, dette blant annet med tanke på å vurdere eventuelle utdanningssamarbeid. Også andre potensielle samarbeidsorganer har vært drøftet, deriblant BTO. Videre har det vært tatt opp tema som UiBs styrker og svakheter når det gjelder innovasjon og entreprenørskap. Muligheter for tilrettelegging for de av studentene som ønsker å videreutvikle ideer, er også tema som har blitt luftet.

Søknad om eksterne midler

Norgesuniversitetet lyste ut, med frist 15. juni d.å., midler for tiltak for å fremme innovasjon og entreprenørskap i utdanningene. Arbeidsgruppen vedtok å sende inn søknad om midler. I alt 14 utdanningsinstitusjoner har sendt søknad om midler. Summen til fordeling er kr. 2,7 millioner, og fordelingen av midlene vil være klar i første halvdel av september. Arbeidsgruppen har i søknaden sin skissert en rekke tiltak som vil gjennomføres dersom søknaden blir imøtekommet. Tiltakene er gjengitt nedenfor.

Del 1. Tiltak for å bedre integrasjon av innovasjon og entreprenørskap i implementering av kvalifikasjonsrammeverket ved UiB

1. *Kritisk drøfte* UiB sitt særpreg, plassering og komparative fortrinn i forhold til å tilby utdanning innen innovasjon og entreprenørskap
2. *Kartlegge* ressurser og "siloer" ved UiB som kan knyttes nærmere sammen gjennom fokus på forståelsen av store samfunnsutfordringer, samt mulige tiltak for å møte dem.
3. *Utrede* interessen innad i de ulike fag- og forskningsmiljøene for økte tverrfaglige og tverr-sektorielle tiltak rettet mot innovasjon og entreprenørskap. En slik utredning vil måtte legge til grunn det store mangfoldet av fag, disipliner og forskningsfelt, inkludert viktige forskjeller mellom fag. Bare et mindretall av disse kan levere produkter av typen man vanligvis forbinder med innovasjon; flere kan imidlertid besitte betydelige innsikter i og ideer om hvordan store samfunnsutfordringer kan og bør adresseres.
4. *Synliggjøre* at UiBs faglige bredde er en avgjørende ressurs i det videre arbeidet med å skape en kultur for faglig nytenking og fremme innovasjon og entreprenørskap ved institusjonen, samt synliggjøre eksisterende studietilbud, ressurser og infrastrukturer for studenter.
5. *Integrere* innovasjon og entreprenørskap som tilbud i alle tre syklusene i kvalifikasjonsrammeverket på utvalgte fagområder

Del 2. Tiltak for å koordinere og styrke det faktiske tilbudet til studenter ved UiB innenfor innovasjon og entreprenørskap

1. *Kartlegge* ulike tilbud innenfor innovasjon og entreprenørskap i utdanningen. Hvilke institusjoner er mest relevant å samarbeide med for UiB? Hvordan bør dette samarbeidet skje og hvordan kan et slikt samarbeid på best mulig måte integreres i øvrige utdanningstilbud ved UiB? Franchiseordninger av etablerte, og dokumentert vellykkede ordninger bør vurderes. Bl.a. arbeider START med prosjektet nasjonalt løft for Venture Cup. Initiativet kom fra START Norge, som en henvendelse til NTNU Entrepreneurship Center (NEC), om å bistå med å utvikle Venture Cup for landet som helhet etter mønster utviklet ved NTNU.
2. *Utforske* «best practice». Arbeidsgruppen vil dra på studietur til andre universiteter, både nasjonalt og internasjonalt, som er gode på innovasjon og entreprenørskap. Det har så langt vært kontakt med NTNU, UiT og UiO, og det planlegges kontakt med minst ett internasjonalt miljø. Dette både for å lære, få inspirasjon og etablere mulige samarbeidsflater (se punkt 2).
3. *Utrede* hvordan man kan utvikle en systematisk bruk av praksisplasser og tett kontakt med samfunnsliv, både på bachelor-, master- og PhD-nivå.
4. *Utforme* en bedre synliggjøring, organisering/koordinering, forankring og integrering av initiativer som START UiB, Venture Cup, m.fl. ved UiB. Dette må skje i tett samarbeid med disse organisasjonene. Det er viktig å ha god kontakt med andre institusjoner som arbeider med dette (se punkt 1). Bergen teknologioverføring (BTO), er her en særlig aktuell samarbeidspartner.

Del 3. Tiltak for å utvikle og supplere dagens faglige tilbud ved UiB

1. *Utvikle et eller flere emner i innovasjon og entreprenørskap* med basis i grunntenkning og arbeidsform fra de tidligere omtalte dannelsesemnene, der studenten vil møte tverrfaglige tilnærminger med utgangspunkt i UiB sine allerede sterke fagmiljøer, f.eks. innenfor klimavitenskap, vitenskapsteori, utvikling, marine fag og juss. Gitt at det allerede finnes dannelsesemner på bachelornivå med sterke innslag av innovasjon og nyskaping, vil master- og phd-nivået blir prioritert ved utvikling av nye emner.
2. *Etablere et tilbud til studenter som har en konkret ide med innovasjon og kommersialiseringspotensial, og trenger hjelp til vurdering, videreutvikling og eventuell realisering av denne.*
3. *Etablere bedre system* hvor bedrifter og organisasjoner kan henvende seg for å få til konkrete samarbeidsrelasjoner rundt studentoppgaver og forskningsprosjekter. En tilnærming vil være å gi bedrifter og organisasjoner, inkl. offentlige, ikke minst lokalt og regionalt, tilbud om å presentere og bruke sine utfordringer som innspill til studenter i prosjektarbeid.
4. *Etablere møteplasser på tvers av faglige og sektorielle grenser som involverer både arbeidsliv (offentlig og privat), studenter og interesserte borgere. Fokus vil være samfunnsmessige utfordringer samt muligheter for å møte dem gjennom innovasjon og entreprenørskap i vid forstand (se tidligere fotnote 2 om dyp innovasjon). Disse møteplassene vil også fungere som rekrutteringsarena for emnene i innovasjon og entreprenørskap som tilbys ved UiB.*

Videre skisseres *følgende leveranser* som forventes å komme ut fra prosjektet:

1. Prinsipper og praksiser for studietilbud innen innovasjon og entreprenørskap som forener og skaper synergier mellom sentrale føringer (Kvalifikasjonsrammeverket m.fl.), breddeuniversitetets særpreg og komparative fortrinn samt relevante aktører i samfunnslivet.
2. En eller flere emnebeskrivelser og utprøving av emnene som vektlegger utvikling av ny forståelse av og bidrag til løsning på store samfunnsutfordringer gjennom tverrfaglige tilnærminger og der studentene utfordres til å innta et kritisk, refleksivt og handlingsrettet forhold til mangfoldet av kunnskap og verdier som aktiveres av slike samfunnsutfordringer
3. Formelt samarbeid med én eller flere institusjoner om sømløs integrasjon/-studentutveksling av allerede eksisterende (og relevante) studietilbud innenfor innovasjon og entreprenørskap ved UiB. Dette kan være både på lokalt nivå (f.eks. HiB, NHH og BI) og nasjonalt (f.eks. NTNU, UiT og UiO).
4. Forslag til en bedre organisering av praksisplasser ved UiB hvor systematisk oppfølging av studenter underveis og med evaluering av hva både studentene, og bedriftene/organisasjonene får ut av praksisoppholdet.
5. Bedre synliggjøring og mer institusjonell organisering, forankring og integrering av initiativer som START UiB, Venture Cup, m.fl. ved UiB.
6. Konkret tilbud til studenter som har en ide med potensial for innovasjon og entreprenørskap og trenger hjelp og støtte til videreutvikling av denne.

Veien videre

Ambisjonsnivået i prosjektet vil i en viss utstrekning være avhengig hvorvidt prosjektet blir tildelt midler fra Norgesuniversitetet. Søknadene skal etter planen være ferdigbehandlet i

første halvdel av september, og det er satt opp et møte i midten av september der et viktig tema vil være videre arbeid med prosjektet.

Saken legges fram for utdanningsutvalget til orientering

TOVST 18.08.2014